

Граѓаните во голем број на предмети забележуваат дека иако сите се исти пред законите, во судовите законите не се применуваат исто за сите.

Случајот кој ќе го презентираме е практична илустрација и последица на долгогодишна ерозија на правосудниот систем.

Имено, во законите кои уредуваат постапки пред судовите законодавецот вградува норми кои содржат директна и исклучива обврска судот за одредени дејствија односно околности да води сметка по службена должност. Судот, помеѓу другото, по службена должност води сметка за правната односно деловната способност или активната односно пасивната легитимација на учесниците во постапките пред судот, доставувањето на писмена, вредноста на спорот и друго.

Кога судот не го прави тоа, или се работи за незнаење или се работи за злоупотреба која отвора сомнеж за корупција.

„Напушти го твојот стан“

- Предмет: **486-11 Стојанка Билеска**

Стојанка Билеска во 1997 година купила стан во Скопје. Договорот за купопродажба бил составен од адвокат и уредно потпишан од купувачите и продавачот. Откако било завршено плаќањето на купопродажбата бил платен данок по што преносот на правото на сопственост бил укинуван во катастар. Во декември 1997 година за овој стан бил издаден Имотен лист на името на Стојанка Билеска. Во него немало запишано никакви товари. Во повеќе наврати од надлежните органи бил побаран и добиен одговор дека врз недвижноста нема товар (хипотека).

Во 2002 година во имотниот лист се појавил товар (хипотека) од 1993 година во корист на доверител „Банка ДИКУКО“. Под закана за кривично гонење, уписот бил повлечен и повторно од ДЗГР Катастар Скопје бил издаден имотен лист без товар.

Стојанка Билеска земала кредит од квалитетна банка во Република Македонија. Гаранцијата за кредитот била хипотека врз станот, и банката утврдила дека нема друга хипотека. Овој товар бил уредно запишан во имотниот лист во 2005.

Во 2006 година во извршна постапка од неа како трето лице, било побарано да го ослободи станот и да го предаде во владение на правното лице „Штедилница ДУКУКО“ ДОО Скопје (во ликвидација). Тоа правно лице се стекнало со легитимитет да бара станот да му биде преден во владение откако во 1999 година го купило на јавно судско наддавање од Ристески Славко и Душанка за цена од 4.100.000 денари. Јавната продажба била пред Основниот Суд Скопје 1. Конечно во декември 2010 година на Стојанка Билеска и било одземено владението на

станот и истиот од Судот бил предаден на „Штедилница ДУКУКО“ ДОО Скопје (во ликвидација).

Сега има две лица кои може да тврдат дека се сопственици за истата недвижност.

- Стојанка Билеска го има купено станот со добра верба во јавните книги. Таа има имотен лист за тој стан на нејзино име. Таа не знаела, не можела да знае и не и било овозможено да дознае дека врз станот кој го купува во 1997 година постои товар, бидејќи судот секогаш и потврдувал дека хипотека врз станот нема;
- **Штедилница ДИКУКО** (во ликвидација) која го купила станот на јавно наддавање; прикривајќи од Судот дека нема активна легитимација да се јави како доверител.

Судот пред да дозволи ова правно лице да се јави како доверител во постапката која се води пред него **морал да утврди**:

- дали ова правно лице е правен следбеник на **Штедилница Менувачница ДИКУКО**
 - бидејќи ова правно лице не е нејзин правен следбеник;
 - и затоа нема активна правна легитимација
 - согласно тоа требало да плати учество за да може да учествува во наддавањето, како и секој друг; и
- кој е сопственик на недвижноста што се продава во моментот кога го ставил станот на продажба.

Претходно, Судот:

- дозволил упис на залога (хипотека) во Интабулационите книги, како обврска на хипотекарен должник поголема од делот на сопственичко право со кое тој во моментот располагал; имено Душанка Ристеска имала 1/8 сопственост, а е запишана како хипотекарен должник на 4/8 идеални делови (ТI-M ја упати Билеска да направи увид во интабулационата книга во Агенцијата за катастар на недвижности при што беше утврден овој факт врз основа на доказ Имотен лист приложен во 1993 година при упис во интабулационото одделение во судот);
- не утврдил дали Штедилница Менувачница ДИКУКО, која се јавува како доверител во еден дел од постапката, е исто што и Банка ДИКУКО“ со која бил склучен договорот за заем и која е хипотекарен доверител во Интабулационата книга (хипотекарен доверител е Банка ДИКУКО);
- не констатирал дека, станот кога бил продаден на Штедилница ДИКУКО не бил сопственост на Ристеска Душанка (судот не побарал нов доказ дали недвижноста која ја става на продажба се уште постои и во чија сопственост се наоѓа);

Во 2001 година е донесен Закон за сопственост и други стварни кој во членовите 151, 152 став 4 и 155 уредува вакви околности и тоа во корист на Стојанка Билеска.

И покрај се, судот на 20.12 2010 година ја принудил Стојанка Билеска да го напушти својот стан, а го предал во владение на Штедилница ДУКУКО ДОО (во ликвидација).

Оправдано може да се стави под сомнеж и квалитето на застапување кое Стојанка Билеска го добила во одредени клучни моменти.

Исто така не се исклучени повреди на одредби од Европската Конвенцијата за Човекови Права и Основни Слободи, меѓу другите на член 6 (право на правично судење) и 13 (право на ефективен лек) како и член 1 (заштита на сопственост) од протокол 1.